

ДО ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕДУРИ ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРУ ЗА УЧАСТЮ СУДДІ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА

Назарчук Анастасія Валеріївна

*асистент кафедри адміністративного та фінансового права,
Національний університет «Одеська юридична академія»
м. Одеса, України*

Аналізуючи зміни, що відбувалися в адміністративному судочинстві протягом останнього часу, можна зробити висновок щодо напрямку таких змін – процедурному. В результаті стало можливим сформулювати усі важливі та необхідні умови для відстоювання інтересів та їх захисту у публічно-правових спорах. Особливого розвитку та частоти застосування набули інститути, які спрямовані на примирення сторін у позасудовому, судовому порядку, зокрема такі як медіація та врегулювання спору за участю судді.

Історично процедура добровільного примирення сторін в світі бере свій початок ще із Стародавнього Риму, на українських землях – з часів Київської Русі. В сучасних умовах Радою Європи та Європейським Союзом пріоритетним завданням визначено допомогу державам-членам у швидкому та справедливому відправленні правосуддя і застосуванні альтернативних методів розв'язання спорів та конфліктів, зокрема медіації.

На нормативному рівні інститут врегулювання спору за участю судді з'являється у процесуальних кодексах (зокрема Господарському процесуальному кодексі України [1], Цивільному процесуальному кодексі України [4], Кодексі адміністративного судочинства України [3]) у 2017 році, поклавши при цьому на суддів новий обов'язок – створювати створювати умови для вирішення спору сторонами самостійно, роз'яснювати учасникам справ необхідність демонстрації поваги один до одного та оздоровлення їх відносин шляхом мирного врегулювання спору, а також надавати фахову підтримку сторонам на шляху їх примирення [2].

В адміністративному судочинстві є можливим виділити певні особливості проведення процедури врегулювання спору за участю судді в адміністративному судочинстві (далі – процедура), зокрема:

1) забезпечення сукупності всіх умов, які визначені для початку проведення процедури, а саме надання: документально підтверженої

згоди всіх учасників спору, дотримання стадійного строку початку процедури (до початку розгляду справи по суті), дотримання переліку сторін (відсутність третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги, неналежність справи до переліку згідно ч. 2 ст. 184 КАС України)

2) призупинення розгляду справи, шляхом винесення відповідної ухвали, що в свою чергу є показником початку процедури;

3) наявність часових обмежень тривалості процедури – не більше 30 днів з дня винесення ухвали;

4) наявність відповідних форм проведення процедури – спільних та закритих нарад;

5) проведення процедури виключно суддею-доповідачем;

6) наявність особливого характеру повноважень судді, зокрема з'ясувальний, рекомендаційний, аналітичний, обмежувально-заборонний;

7) одноразовість проведення процедури в межах розгляду справи;

8) забезпечення конфіденційності – недопущення технічного фіксування процедури;

9) наявність відповідних підстав для припинення процедури;

10) неможливість оскарження ухвали про припинення процедури;

Аналіз Єдиного реєстру судових рішень дає можливість стверджувати, що застосування процедури здійснюється не часто, що свідчить про необізнаність учасників процесу про позитивні результати її застосування, зокрема економія часу та фінансових витрат.

Слід зазначити, що формально передбачена можливість проведення спільних та закритих нарад у режимі відеоконференції, проте практична реалізація майже не можлива, адже для забезпечення технічного облаштування такої наради потрібна допомога секретаря чи помічника судді, що в свою чергу нівелює принцип конфіденційності, а також втрачається можливість дистанційно прослідкувати дотримання вимог учасниками щодо заборони здійснення фіксування процесу технічними засобами.

Аналіз правових засад проведення консультацій при врегулюванні спору за участі судді в адміністративному судочинстві дає підстави зробити висновки щодо: а) практичної неможливості проведення консультацій при врегулюванні спору за участі судді у режимі відеоконференції, оскільки в такому випадку потрібна участь секретаря, що порушує принцип конфіденційності, а також втрачається можливість дистанційно прослідкувати дотримання вимог учасниками щодо заборони здійснення фіксування процесу технічними засобами; б) необхідності внесення змін до КАС України.

Література:

1. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 06.11.1991 р. № 1798-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
2. Духовна О. Законодавче і історичне підґрунтя. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/vregulyuvannya-sporu-za-uchastyu-suddi-novi-procesualni-mozhливosti.html>.
3. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.
4. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-358-6-34>

ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДПИСІВ ТА ЇХ ПІДРОБЛЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕХНІЧНИХ ПРИЙОМІВ

Невар Ігор Валентинович

*здобувач освітньо-наукового рівня (доктор філософії),
Науково-дослідний інститут публічного права
м. Київ, Україна*

В умовах значного науково-технічного прогресу, використання в сучасному діловодстві комп'ютерної техніки та збільшенні у зв'язку з цим кількості підписів, що надходять на дослідження в експертні підрозділи, стає зрозумілою потреба вивчення підписів як одного із обов'язкових реквізитів багатьох документів та способів їх технічного підроблення.

Як відомо, вчинення таких кримінальних правопорушень, як шахрайство, привласнення чи розтрата чужого майна, фіктивне підприємництво, ухилення від сплати податків тощо, а також будь-яких нотаріальних дій, проведення банківських операцій зазвичай пов'язано з використанням документів, серед яких обов'язковим реквізитом є підпис.

О. В. Воробей зазначає, що підписом є посвідчувальний знак визначеної особи й наноситься на документ для надання йому юридичної